

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Speculu[m] officii misse expositorium

Johannes <de Lambsheim>

Heidelberg, 1495.06.29

Misse officiu[m] diuiditur in sex partes principales

urn:nbn:de:hbz:466:1-30862

3 quibus fuit indutus passionis tpe. Na
 1 calcei sacerdotis designat xpi humanitate
 2.3. Humeral velamen oculorum. Alba veste
 5. longa in qua versus fuit ab herode. Cingulum
 7. flagellum, manipulum funem stola ligamen
 1. quod fuit ligatum ad columnam. Casula purpurea
 2. vestimentum. de his latius patebit in
 3. alia expositione. Tropologicè ad sacerdotem
 4. membra xpi significant. ut moraliter et
 5. spiritualiter informemur. Amictus spem significat
 6. de supernis et metis in deum elevationem
 7. Alba per seuerantiam. hanc induens oratione
 8. pronote in signum quod vita sacerdotis debet
 9. esse honesta. qua alios doceat vita et exemplo.
 10. Zona significat timorem quod prohibet defluere
 11. in peccatum. Manipulum fortitudinem dicitur
 12. fecerat in aduersis. Stola mortificationem carnis.
 13. duo brachia eius temperantiam et prudentiam
 14. significant. Casula fecerat perfectionem charitatis.
 15. Corona clericorum quod rotunda est in capite
 16. representat. quod ipsi ministri sunt dei qui sine
 17. caret et principio. Sacerdos celebrans xpm
 18. representat. Diaconus cum subdiacono apostolos
 19. et discipulos xpi. Ceroferrarii leges et prophetas.
 20. Armatus itaque sacerdos hoc modo ad altare
 21. i. xpm accedit. ubi tribus aliis se munus
 22. armis ut aptior sit. Primo confessione. ut sit mundus.
 23. ibi confiteor. Secundo oratione. ut sit deuotus.
 24. cum dicit. Aufer a me domine. Tercio crucis
 25. impressione. Unde Ezechiel. Super quem videris
 26. signum thau ne occidas. Post hoc accedit ad altare
 27. et osculatur illud. quod significat coniunctionem dei cum ecclesia
 28. per dilectionem. et quod ipse sacerdos ex charitate
 29. vult per alius sacrificium offerre. altare ecclesiam
 30. significat. duo cornua eius duas gentes.

Misse officium diuiditur in sex partes principales

Allo ordine numero et representatione sacrarum vestium. et quomodo ad altare est accedendum. nunc dicemus

dumerit de missa et ipsius expositione: Officium missæ sex habet partes principales. quarum prima vocatur preparatio et durat ab introitu usque ad eplam. Secunda dicitur instructio que finit in offertorio. Tercia dicitur oblatio que durat usque. Te igitur. Quarta appellatur consecratio. que extendit se usque ad orationem dominicam. Quinta pars missæ dicitur facti perceptio. que durat a paterno ster usque ad comunione. Sexta vocatur gratiarum actio. et durat usque ad finem missæ.

Diffam dominus noster iesus summus sacerdos secundum ordinem melchisedech primum instituit. quoniam in vltima cena panem et vinum in corpus et sanguinem suum transmutauit. dicens: hoc est corpus meum etc. Cetera omnia que in missa dicuntur: diuersis temporibus a diuersis sanctis sunt addita: prout christiane religionis cultu crescete visa sunt deceteri provenire. Missa appellatur hoc nomine primo ratione angelorum que ibi mittuntur. Secundo ratione filii dei que nobis a premititur. Tercio ratione mediatoris dei. i. sacerdotis. per quem vota mittuntur deo et preces. Sacram dicitur sacras mentem vel sacrum secretum. Dicitur aliquando comio. quod nobis deum et nos deo facit commune. Dicitur hostia quod per eum vincimus hostes. Dicitur etiam eucharistia. i. bona gratia.

Prima pars missæ vocatur preparatio.

Prima pars missæ preparatio dicta quattuor in se continet capitula. scilicet. introitum. kyrie eleison. gloria in excelsis. et collecta. Per hec quattuor designantur quibus se debet christifideles ad orationem et deuotionem missæ auditione preparare. Primo cum mentis deuotione hoc representat introitum. Secundo cum mentis humilitatione. hoc insinuat kyrie eleison. Tercio cum mentis erectio. hoc fecerat gloria in excelsis. Quarto cum impetrandi et orandi intentione. hoc significat collecta. Introitus cuius cantus grauior est. significat clamorem patrum